5 ta' Marzu, 1935.

Imħallfin:

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., *Pres.*
L-Onor. Prof. Dr. E. Ganado, LL.D.
L-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

Carmelo Borg *versus* Nutar Dr. Rosario Frendo Randon

Mandat — Solidarjetà — Rekwiżiti —
Art. 1651 ta' l-Ordinanza VII ta' l-1868.

L-azzjoni solidali li tikkompeti lill-mandatarju kontra l-mandanti tiegħu hija subordinata għal żewġ kondizzjonijiet, waħda illi l-mandatarju jkun kostitwit minn iżjed minn persuna waħda, u l-oħra illi l-affari jkun komuni għalihom.

Il-Qorti. — Rat iċ-ċitazzjoni quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tal-Maestà tar-Re, li biha l-attur, wara li qal li fuq talba tal-konvenut ġie spedit minn dina l'Onorabbli Qorti fil-21 ta' Settembru 1944, mandat ta' qbid kontra tiegħu għas-somma ta' £15. 18. 11 in eżekuzzjoni ta' taxxa rigwardanti drittijiet u spejjeż li hu allega li għandu jieħu minn għandu, magħmula eżekutiva in forza ta' ittra uffiċjali lilu notifikata; li fuq l-istess mandat hu ikkonsenja lill-marixxall inkarikat mill-eżekuzzjoni tal-mandat is-somma ta' £19. 3. 10, li tirrappreżenta l-kreditu pretiż mill-konvenut u spejjeż minnu inkorsi, biex l-istess somma tiġi mqiegħda fir-Reġistru ta' dina l-Onorabbli Qorti u hemm tibqa'; li huwa ma għandux jagħti lill-konvenut l-ammont minn dan reklamat kif fuq imsemmi, billi x-xogħol u spejjeż li saru ma sarux fl-interess tiegħu, u dan qatt ma ta inkariku lill-konvenut biex jagħmilhom, kif jidher aħjar mid-dikjarazzjoni annessa maċ-ċitazzjoni u jirriżulta waqt il-kawża; u li hu għaldaqstant għandu interess li l-ammont fuq indikat ta' £19. 3. 10, u depożitat taħt l-awtorità ta' dina l-Onorabbli Qorti ma jiġix ritirat mill-konvenut, anzi għandu dritt li l-istess depożitu jiġi konsegwit minnu

(l-attur); talab li, wara li jsiru d-dikjarazzjonijiet kollha meħtieġa u jingħataw il-provvedimenti kollha li jmissu, jiġi minn dina l-Onorabbli Qorti deċiż u dikjarat li l-istess konvenut ma għandu l-ebda dritt jikkonsegwixxi d-depożitu fuq imsemmi. u konsegwentement hu jiġi awtorizzat minn dina l-Onorabbli Qorti jiżbanka l-istess depożitu li jinsab taħt l-awtorità tagħha permezz ta' ċedola nru. 121 tat-23 ta' Settembru 1944 fl-ismijiet "Marixxall Vincent Spiteri vs. Nutar Dr. Frendo Randon et." (dok. A); b'riżerva ta' kull dritt skond il-liġi u bl-ispejjeż kontra l-konvenut;

Omissis;

Rat is-sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tal-Maestà tar-Re fil-11 ta' Diċembru 1944, li biha ġew respinti t-talbiet bl-ispejjeż kontra l-attur, salv lill-attur id-dritt u l-azzjonijiet l-oħrajn kollha li tagħtih u jekk tagħtih il-liġi; wara li dik il-Qorti kkunsidrat;

Li skond ma rriżulta mis-smiegħ tal-kawża l-kontendenti jaqblu; li l-attur għandu tort igħid li x-xogħol li għamel il-konvenut ma kienx fl-interess taż-żewġ kontraenti. għax jekk Cassar Torreggiani kellu interess li jsiru r-riċerki sewwa biex jixtri b'moħħu mistrieħ, l-attur kellu interess jipperswadi lil Cassar Torreggiani biex jixtri, ladarba huwa kellu interess li jbiegħ; u mingħajr l-opra ta' nutar ta' fiduċja talkompratur l-attur ma kienx jista' jwebbel lill-kompratur biex jixtri l-ġnien. Għaldaqstant l-opra tal-konvenut saret fl-interess sew ta' Cassar Torreggiani kemm ukoll ta' l-attur. Huwa minnu li kien Cassar Torreggiani li qabbad lill-konvenut biex jagħmel dik il-biċċa xogħol; iżda huwa minnu wkoll li l-attur aċċetta li x-xogħol isir mill-konvenut. u bl-imġieba tiegħu wera li kkonfermalu l-inkarigu. Għaldaqstant il-konvenut kellu mandat miż-żewġ kontraenti, u għalhekk kontra tagħhom kellu l-azzjoni solidali;

Rat in-nota ta' l-appell ta' l-attur u rat il-petizzjoni tiegħu, fejn talab li s-sentenza fuq imsemmija tiġi revokata billi jiġu milqugħa t-talbiet tiegħu, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-konvenut appellat;

Omissis;

Ikkunsidrat:

Illi l-aggravju li ġieb 'il quddiem l-appellant huwa dak li, bħala konsegwenza tad-deċiżjoni ta' l-Ewwel Qorti, huwa jkollu jħallas spejjeż li ma tax inkariku biex isiru u li ma sarux fl-interess tiegħu;

Ikkunsidrat;

Illi ma hemmx kwistjoni bejn il-kontendenti li l-fatti li taw lok għal din il-kawża huma dawk li ġejjin:—

a) L-appellant kien xtara minn għand ċertu Charles Grech ġnien fil-limiti ta' H'Attard..............;

b) In segwitu n-negozjant Carmelo Cassar Torreggiani ġie fi trattativi ma' l-appellant biex jixtri dak il-ġnien......; Cassar Torreggiani ma riedx, peress li kellu n-nutar tiegħu, li kien l-appellat, u ried jieħu [illegible] tri jew le;

c) Fil-fatt l-appellat ġie inqabbad minn Cassar Torreggiani biex jagħmel ir-riċerki opportuni..........;

d) Il-bejgħ ma sarx għaliex l-appellat, mir-riċerki li għamel, sab li l-fond kien suġġett għal xi piż ta' quddiem.........; u mħabba f'hekk Cassar Torre[illegible];

e) Wara li sfratta l-bejgħ l-appellat għamel taxxa tad-drittijiet tiegħu..............;

Omissis;

Ikkunsidrat:

Illi l-konklużjoni li għalih[illegible] hija bażata fuq id-dispożizzjoni ta' l-art. [illegible] ta' l-1868, li jistabbilixxi li "where an agent has been appointed by several persons for a joint business each of them is bound in solidum towards the agent as to all the effects of the mandate". L-azzjoni solidali, li tikkompeti lill-mandatarju kontra kull wieħed mill-mandanti hija għalhekk subordinata għal żewġ kondizzjonijiet; waħda li l-mandatarju jkun ġie kostitwit minn iżjed minn persuna waħda, l-oħra li l-affari jkun komuni għalihom. Għalhekk dik is-solidarjetà tiġi eskluża tant jekk tonqos waħda kemm jekk tonqos l-oħra minn dawk iż-żewġ kondizzjonijiet. Il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tal-Maestà Tiegħu r-Re bis-sentenza ta' l-14 ta' Ġunju 1880

in re "Dr. Filippo Mariani et. vs. Rev. Sac. Don Luigi Azzopardi" (Kollez. Vol. IX, pag. 169. col. 1), sostniet li "la detta solidarietà *viene esclusa, tanto se più persone* fanno mandato, sebbene in un atto unico, ma per un affare non comune, quanto se una sola persona dà al mandatario incarico per un affare comune ad altre persone" (vedasi Troplong, Mandato, no. 693). Dan il-prinċipju ġie ribadit b'sentenza oħra ta' l-istess Qorti tas-16 ta' Ġunju 1921 in re "Andrea Cutajar ne. et. vs. Dr. Lorenzo Cassar et." (Kollez. XXIV—II — 606);

Ikkunsidrat;

Illi *f'dan il-każ il-Qorti hija soddisfatta li l-inkariku lill*-appellat ġie mogħti minn Cassar Torreggiani waħdu, u mhux mill-appellant, u għalhekk, skond ma ntqal fuq, tonqos waħda mill-kondizzjonijiet biex lill-appellat tkun tista' tikkompeti l-azzjoni solidali minnu pretiża u eżerċitata kontra l-appellant. Il-fatt li l-appellant kien ġie infurmat minn Cassar Torreggiani li dan kien sejjer jinkarika lill-appellat biex jagħmillu r-riċerki meħtieġa, kif ukoll l-ieħor li l-appellant wara żmien staqsa lill-appellat fejn kien wasal u rrakkomandalu biex *iħaffef, mhumiex biżżejjed biex minnhom jiġi desunt li* l-istess appellant kien qiegħed jieħu sehem fl-inkariku ġa mogħti lill-appellat, jew b'xi mod kien qiegħed jikkonfermalu dak l-inkariku;

Omissis;

Għaldaqshekk;

Tilqa' l-appell billi tirrevoka s-sentenza appellata u tilqa' d-domandi miġjubin biċ-ċitazzjoni, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-konvenut appellat.